

μῆρη πολὺ πετυχημένα καὶ ποὺ ζεσταίνεται ἀπὸ κάποια καλοκαιριάτικη ποίηση.

Ἡ κ. Τσίλλερ ἂν καὶ ξαφνίζει μὲ ἀγριεὶς ἀντι-
χρωμίες καὶ ξεφρενιασμένους χρωματισμούς δείχνει
περισσότερη πρωτοτυπία. «Ἡ στέρνα» μ' ὅλες τὶς
τεχνικὲς τῆς ἀδυναμίας εἶναι κατὰ τὴ γνώμη μου
μιά ἀπὸ τὶς πρῶτες εἰκόνες σὲ τούτη τὴν ἐκ-
θεσὴ. Κ' ἡ γούρνα μὲ τὰ φωτεινὰ τῆς νερὰ καὶ τὰ
δέντρα ποὺ δλόγουρά της ἀρροκουνοῦν μέσα στὴν ἀν-
τηλιά κι ὁ ἀγέρας ποὺ ἀναδράει καὶ μακραίνει πρὸς
τὸ βάθος τὸ σκουρόγλαυκο—εἶναι διὰ ζωντανὰ καὶ
δείχνουν ἀρκετὴ τέχνη συναρμογῆς. Μὰ πρέπει νὰ
πῶ κιόλας πὺς εἶναι τέχνη διακοσμητικὴ μᾶλλον
παρὰ δημιουργικὴ.

Δίπλα βρίσκουμε τὸν «Ἀφρικανόν», ἓνα σκεδίο-
γράφημα τοῦ κ. Προκοπίου. Εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ σπά-
νια καλὰ σκίδια τῆς ἐκθεσῆς. Ἐχει δύνμη καὶ εἰλι-
κρίνειαν.

Ὡς σύνολο τοῦ κ. Γερωνιώτη οἱ εἰκόνες εἶναι κα-
λοσυνειδήτες καὶ παρουσιάζουν ὁμοιοτελειωμένη δου-
λειά. Οἱ προσωπογραφίαι τοῦ φαίνονται νὰ ἔχουν
ἀρκετὴ συγγένεια μὲ τὴν ἐγγλέζικη σχολή καὶ χα-
δεύουν τὸ μάτι μὲ λαφροδίσκονα χρώματα καὶ δρα-
σερὲς ἀντιφωγίαι. Λιγώτερο μ' ἀρέσει ἡ ἀλληγορι-
κὴ του «Ἀναξίς». Δὲν ἔχει ζωὴ μέσα της. Ἡ ἀ-
σπροφόρα κτὴ κοπελοῦδα εἶναι παρὰ πολὺ ἀκαδη-
μαϊκὴ, τὰ χρώματα εἶναι παρὰ πολὺ στενὰ γιὰ τό-
σο μεγάλη ζουγραφία καὶ τὸ σκίδιο προδίδει κάποιες
ξεχασμένες ἀδυναμίες. Δίχως ἄλλο ἔχουμε ἐδῶ μὴ
ἰδέαν ποιητικὴν, ποὺ δὲν τὴν ἐσπίζε ὁ «τεχνίτης»
ἀρκετὴ ἐπιμονὴ γιὰ νὰ τὴν κανεὶ ἀληθινὴ εἰκόνα.

Ἡ βυζαντινὴ παράδοση παρουσιάζεται μὲ τὸν
κ. Ράλλη καὶ τὸν κ. Ἰωαννίδη. Ἡ «Παπαδοπού-
λα» τοῦ πρώτου εἶναι κρύα μὰ καλοφτιασμένη εἰ-
κονούλα. Ὅμως τὸ «Τούρκικο λουτρό» τοῦ εἶναι φέ-
φια θεματογραφία. Ὁ κ. Ἰωαννίδης ἔχει περισσό-
τερη εἰλικρίνεια μέσα του. Τὸ σκίτσο «Ἐκκλησία»
ἔχει τόνο λιτὸ καὶ ἀρμονία, μὰ τὸ φῶς δὲν εἶναι κα-
λοζυγισμένο. Μιὰ γυναικίσια προσωπογραφία τοῦ
(ἀριθ. 81) δὲ δείχνει δύνμη στὸ σκίδιο μὰ τὸ συ-
χωρὰ κανεὶς αὐτὸ γιὰτὶ ὁ ἀπαλὸς χρωματισμὸς
χαδεύει τὸ μάτι μὲ γλυκεῖα σταχτοσύνη.

Τοῦ κ. Ροῖλου καὶ τοῦ κ. Ὁθωνίου τὰ ἐκθί-
ματα δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ καλῆτερα τους. Τὸ προτέ-
ρημα τοῦ κ. Ροῖλου εἶναι δύνμη στὸ σκίδιο καὶ
γερό ὕψος. Δὲ βρίσκω αὐτὲς τὶς ἀρετὲς «στὶς εἰκόνες
ποὺ μᾶς ἐστειλε. Τὸ «αποτάμι» τοῦ κ. Ὁθωνίου ἔ-

χει ὁμορφες χρωματισμοὺς ὅμως ἔχει καὶ κάποια
θολάδα ποὺ ἂν καὶ θεληματικὴ δὲν κατόρθωσε ν' ἀ-
ποδώσει ἀρκετὰ ζωντανὰ τῆς πυκνότερης σκιάς τὶς
φεγγερὲς ἀντιφωγίες.

Οἱ προσωπογραφίαι τοῦ κ. Μαθιοπούλου δὲ μᾶς
ἀρνοῦνται χάρη καὶ ψιλόγλυκη λαφράδα, εἶναι ὅμως
κάπως ἀδύνατες στὴν περὶληψη καὶ στὴν ψυχο-
λογία. Ὅσο γιὰ τὶς ἀλλοτρίους «παρλισιαστικὰς» φαν-
τασίαις τοῦ ὁμολογῶ πὺς καθόλου δὲ μὲ συγκινοῦν.

Ἡ «Ἀδύς» τοῦ Κιθαιρώνα τοῦ κ. Ρωμανίδη
εἶναι φιλόδοξο καὶ κλοδοδουλεμένο ἔργο. Λίγη περισ-
σότερη φλόγα, μιὰ πρὸ διονυσιακῆ ἀντίληψη τῆς
φύσης, θὰ καλῆτερευσεν σημαντικὰ τὴν τέχνην αὐτοῦ
τοῦ ζουγράφου.

Τοῦ κ. Θωμόπουλου οἱ πολυκρίθμες εἰκόνες δὲ
μοῦ εἶναι συμπληθητικὲς. Καθὼς σὲ πολλοὺς ἄλλους
ἀπὸ τοὺς ζουγράφους μᾶς τοῦ ἀρέσει καὶ αὐτοῦ νὰ
ρίχνει τὸ χῶμα μὲ τὸ μιστρί καὶ νὰ τὶς σκιά-
ζει μὲ δυνατὲς χαρκαίαι. Καθε τεχνολογία ἔχει
φυσικὰ καὶ τὸ λόγο της καὶ τὴν ἀπολογία της. Ὁ
μολογῶ ὅμως πὺς μὲ κουράζουν αὐτὰ τὰ ὄργια τῶ
χρωμάτων ποὺ κανένα σκίδιο δὲ φαίνεται νὰ τὰ ρυθ-
μίζει. Πρέπει ὡς τόσο νὰ πῶ πὺς ἓνα ἔργο τοῦ κ.
Θωμόπουλου—ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν βουνῶν μᾶς—
ἔχει βάση γερὴ καὶ χαραχτήρα καὶ μοιάζει νὰ δου-
λεύτηκε σ' ἀληθινὸ ἀγερικὸ βουνό.

Δὲ θὰ πολυλογῶ γιὰ τὶς εἰκόνες τοῦ κ. Μπο-
κατσιάκη ποὺ ἔχουν τὴν ἀδιακρίσια νὰ μοῦ θυμί-
ζουνε μπογιατισμένους μουσταμάδες, οὔτε γιὰ μιὰν
ἄλλη ποὺ ὀνοματίζεται «Νύξ» καὶ ποὺ ἀληθινὰ εἶ-
ναι μαθιοὶ λεκίδες μέσα σὲ κάδρο οὔτε γιὰ κάτι
«τοπιὰ τῆς Προύσης» ποὺ μοιάζουνε χαλιὰ οὔτε
γιὰ κάτι πετσιασμένες προσωπογραφίαι ποὺ καμῶ-
νουνται ρεαλισμὸ ἢ θένα νὰ μιμηθοῦν τὴν τέχνην τοῦ
Rembrandt.

Τὰ ἔργα τῆς σκελιστικῆς εἶναι τόσο μέτρια ποὺ
προτιμῶ νὰ μὴν κάνω λόγο γι' αὐτὰ. Τὰ περισσό-
τερα οὔτε γιὰ ταφόπετρες δὲν κάνουν. Ἐξαίρω με-
ρικὰ μπρούντζινα μετὰλλια ποὺ εἶναι καλοσκαλι-
σμένα.

Καὶ τελειώνοντας θὰ πῶ πὺς μ' ὅλη τὴν ἐπι-
θυμία ποὺ ἔχω νὰ δῶ τὴν ἐλληνικὴν τέχνην ν' ἀν-
τηθεῖ καὶ νὰ μεγαλοουργεῖ καὶ μ' ὅλη τὴν ἐπιεί-
κεια ποὺ ἔπρεπε νὰ γινῇ μέσα μου μιὰ τίττοια ἐπι-
θυμία, ὅμως ἀπελπίζομαι κάποτες βλέποντας πόσο
μακριὰ βρίσκεται ἀπὸ τὴν ἐννοία τῆς ὁμορφώμα-
της, τῆς ψιλόγυμνης, τῆς ἀγερῶχρωμης ἐλληνικῆς

φύσης. Καὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἐκθεσὴ ἐννοίωσα κά-
ποιο ξαλάρωμα καὶ κάποια ἥδονήν κοιτάζοντας τοὺς
βράχους τοῦ Ὑμηττοῦ ἀντίπερὰ τοῦ γλαυκοχλωμιά-
ζαντος μέσα στὴν κλοσύνη τοῦ δειλινοῦ.

Ἀθήνα 1.4.08.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΛΑΣΤΟΣ

Ο ΑΗΤΟΣ *)

Τηράτε τὸν ἀητό,
τὸ βασιλῆα τὸ φτερωτό,
κελαδισμούς δὲν ἔχει νὰ ταιριάζει,
τὴ λήπη, τὴ χαρὰ τοῦ δὲν τὴν κρατεῖ,
ἔχει στὰ ὕψη νὰ πετάει,
κατάματα τὸν ἥλιο νὰ τηράει,
καὶ δοο παγαίνει
νὰ σοπαίνει.

Καὶ δὲν ἐξήλειψε ποτὲς τὰν δόνη,
ποὺ μὲ τὸ θρόνο τοῦ πληγώνει
ὅλες τοῦ δάσου τὶς νυχάδες,
ποὺ μὲ τὶς φεγγαρίαιες τὶς ἀχνάδες
στὴ λίμνη τὴν ἀπόμωρη τοῦ δάσου πλένει
καὶ ἀφίνουν τὰ παιγνίδια τοὺς καὶ κλαίνει.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

*) Ἐστὶ ἀρχαῖον ἓνα μεγάλο του ποίημα ὁ Μελᾶς. Καὶ
τοὺς στίχους αὐτοὺς εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ τοὺς γράψει
στὸ σημειωματάριόν μου τὴν περασμένη Δευτέρα ποὺ ταξιδεύα-
με οἱ δύο μᾶς στὸ ἴδιο σιδερένιον βαγόνι ἀπὸ τὴν Πάτρα
στὴν Ἀθήνα.
Δ. Τ.

Ο ΦΙΛΟΣ ΚΑΙ

Παρατηρῶ πὺς τώρα ὕστερα βγῆκε μόδα νὰ
γράφεται καὶ μπροστὰ στὸ α—ο—ου, καὶ ὅχι καὶ (μὲ
ἀπόστροφο) ὅπως εἶναι ἡ παλιὰ συνήθεια. Ὁ τρόπος
αὐτὸς μοῦ φαίνεται λανθασμένος, καὶ καλύτερα ὥς
ποῦ μὲ εἰμὲς τί τρέχει, πρὶ βγῆ κανεὶς κλοθελητῆς
μᾶς καὶ μᾶς κανεὶ τὸ σοφὸ σὲ βάρος μᾶς ξηγώντας
μᾶς τὸ σωστό.

Τὸ λόγο τῆς γραφῆς καὶ τὸν ξηγάει ὁ Φιλῆντας
στὴ μικρὴν του Γραμματικὴν σ. 77, ὅπου λέει πὺς ὁ
φιλὸς ἦχος ε τοῦ καὶ μπροστὰ στοὺς παχίους α—ο—
ου γίνεται (καλύτερα ἦ), κάνοντας δίφτογο μὲ τὸν

Δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πῇ αὐτὸ τὸ καὶ μήτε ἡ ἱστο-
ρία μήτε ὁ κοινὸς νοῦς. Ἐπειδὴ ὁ Φαναριωτισμὸς
δὲν εἶτανε σῶμα αὐτότελο καὶ ἀνεξάρτητο, παρὰ δε-
μῖνο, καρφωμένο, καὶ παρασιτικόν. Ἡ κρᾶση τοῦ δὲν
εἶχε τὴ δύνμη ποὺ γεννᾷ ἰδέαι, καὶ μάλιστα
τέτοιαν παράτολμην ἰδέαν, καθὼς δὲ καὶ τὸ εἶπαν τό-
τες, πὺς εἶταν παράτολμη καὶ παρόκαιρη ἰδέαν ἡ ἐ-
πανάστασις.

Ὁ Φαναριώτης ἤξερε νὰ ἐπιστατῇ ξένα χτήμα-
τα. Νὰ τὰ χτυπήσῃ κατω, καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ πα-
ρηρημαγμένο χωράφι γιὰ νὰ τὸ γυρίσῃ δικό του πε-
ριδῶν, αὐτὸ τῆς σειρᾶς τοῦ δὲν εἶταν.

Εἶναι λοιπὸν δευτερεύοντο στοιχεῖον στὴν ἱστορίαν
καὶ τῆς δουλείας, καὶ τοῦ ξαναγεννημοῦ, καὶ ὅσα
προσόντα τοῦ νομιζόντανε ὡς τὰ τῶρα πολὺ χρήσιμα
γιὰ τὸ ἔθνος ξανασκάρωμ, φαίνονται σὰν ἀνωφέ-
λευτα σήμερὰ ποὺ βλέπουμε ἄλλα κράτη νὰ ξεφυ-
τρώνουν ἀπανωτὰ, καὶ νὰ προκόβουνε μάλιστα γλη-
γορώτερα καὶ καλλίτερα ἀπὸ μᾶς, δίχως τίτοιαι
βοήθειαι.

Ἀς ἀκούσουμε ὡς τόσο τί μᾶς λένε γιὰ τὴν
«πολιτικὴν μᾶς αὐτὴ ἀριστοκρατίαν», καθὼς τὴ χα-
ραχτήρισαν, ἄσκημα ὅμως, ἐπειδὴ πρῶτο, ἀριστοκρα-
τία δὲν εἶταν, καὶ δεύτερο, τὰ πολιτικὰ τοὺς δὲν

εἶταν ἔθνη, παρὰ ξένα. Ὡστε ἴσως καλλίτερα
Πολιτικὴ συνταχία, καὶ ὡς ἓνα βαθμὸν Ἐκκλησιαστι-
κὴ ἐπειδὴ ὅχι μονάχα στὰ πρῶτα χρόνια περιτρι-
γύριζαν καὶ βροῖσανε δουλείαι στὰ Πατριαρχεῖα, μὰ
καὶ τοὺς δυο ἀργότερους αἰῶνας κέντρο τοὺς εἶταν
πάντα τὸ Φανάρι, καὶ πολλοὶ τοὺς ἀνακατευόντα-
νε ἀκόμα στὰ ἐκκλησιαστικά.

Ὁ ἱστορικὸς ποὺ ἀκολουθᾷ, ἂν καὶ ἀπὸ ἀχα-
μνὸν πατριωτισμὸν συνηθίζει τὰ πρῶτα ξενικά καὶ τὰ
πρῶτα ἔθνη νὰ γυρῇ νὰ μᾶς τὰ βγάλῃ ἔθνη, γιὰ
νὰ μὴν ἀναγκάζεται νὰ ξορίζῃ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ
γνωστὰ μεγάλα γεγονότα συνδεμένα μὲ γνωστὰ ρω-
μαϊκά ὀνόματα, ὅμως φιλοτιμιέται νὰ δείξῃ ὅση
μπορεῖ ἀμεροληψία, καὶ λοιπὸν περιγράφοντας τοὺς
Φαναριώτες, ἀφοῦ μᾶς ξηγήσῃ πὺς ἔληθιν ἄριστο-
κρατία τότες δὲν μποροῦσε νὰ ὑπάρχῃ (1), πὺς ἐ-

1) Τάκουσμε ἀπείρας φορὲς πὺς ἀριστοκρατία δὲν ἔ-
χουμε, ἐπειδὴ ὁ Ἕλληνας ὁ λαὸς ἀριστοκρατία δὲ ση-
κώνει, ὅπως τὰχα ἀπὸ φυσικὸν τοῦ δημοκρατικῆς. Μεγάλῃ-
τερῇ πλάνῃ δὲ γίνεται. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὺς δὲν πρόκοψε
νὰ συστήσῃ ἀριστοκρατικὴ τάξις τὸ ἔθνος.

Τοὺς πρῶτους πολέμους τῆς μεσαιωνικῆς Εὐρώπης
τοὺς ὀργάνιζαν, τοὺς κυβερνοῦσαν καὶ τοὺς πολεμοῦσαν οἱ
φαιμελίες ποὺ λέγονται ὡς τὰ σήμερὰ ἀριστοκρατικῆς. Σ'

κεῖνο ποὺ τοὺς ξεχώριζε ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔθνη εἶταν ἡ

ἐκείνου μάλιστα τοὺς χρόνους εἶταν οἱ πρῶτοι ὅχι μονάχα
στένομα, μὰ καὶ στὴ χάρη. Οἱ δικοὶ μᾶς ὅμως οἱ πρῶτοι
τί ἔκαμαν; Ἄλλοι, καθὼς εἶδμε, ξενιτεύτηκαν, ἄλλοι
τούρκεψαν, ἄλλοι τούρκεψαν ὡς τὸ τέλος. Ἄν τρέχανε νὰ
πιάσουν ἐπαρχίας ἢ περιφέρειαι καὶ νὰ τίς ὀργανίσουν
τὸ ποῦ ἢ νὰ προλαβαίνονε τὴν τούρκικην τὴν πλημμύ-
ραν, ἢ νὰ τὴν ξεπρώγουνε ὅπου πλάκωνε, θὰ μᾶς ἔφεραν
ἴσως συστήματα κάπως ἀνάλογα μὲ τὰ δυτικά, καὶ δὲ κα-
θιέρωναν εἶδος ἐλληνικῆς ἀριστοκρατίας. Τοὺς ἡγῶνες τοῦ ὁ-
μως, καθὼς θὰ δοῦμε, τὸ ἔθνος τοὺς ἔκανε ὁλομόνηχο καὶ ἀ-
νοδήγητο. Μὲ καπετανούς ποὺ εἶτανε καὶ πολεμιστάδες,
καὶ μὲ πολεμιστάδες ποὺ γινόντανε καὶ καπετανοῖ. Μοιά-
ζει μὰ τὴν ἀλήθειαν ὅσα πὺς κατάφερε μὲ τίτοιους ὀργα-
νισμούς νὰ βγάλῃ πέρα ὅπως ὅπως τὸ μεγάλο τοῦ τὸν ἀ-
γῶνα σὲ τέλος.

Ἄν καταβῆκανε μερικοὶ μενολογόμενοι σὲ στενὸν ἐ-
κεῖνο τὸ κίνημα, καταβῆκανε ἀφοῦ πέρασαν τρεῖς καὶ τέσ-
σερις αἰῶνες ποὺ προγυμναζόντανε τὸ ἔθνος δίχως τὴν ὁδηγίαν
τοὺς. Ποιὸς λοιπὸν ἀπόγονος τοὺς, καὶ μὲ ποῖο δικαίωμα,
μποροῦσε νὰ στολίσῃ σήμερὰ τὴν ὀνόματόν, ὥς εἶναι καὶ μὲ
τὸ μετρίωτερο τίτλο; Ὁ τίτλος, καὶ ὁ μέτρος καὶ ὁ μεγά-
λος, ἀνήκει τώρα στὸ ἴδιο τὸ ἔθνος.

Λεγόμεστε λοιπὸν δημοκρατικοί, μὰ ὁ καθαυτὸ δριμύς
μᾶς βαρῶν εἶναι, ἔθνος ποὺ δὲν ἀπόχτησε ἀριστοκρατίαν,
ἐπειδὴ πολέμησε αἰῶνες ἀκέφαλο τὸν κατακτητὴν τοῦ, μὲ τὸ
νὰ μετρίωτερον νὰ τὸ κυβερνῆσαν οἱ μεγάλοι τοῦ γαμε-
λιῆς.

Ὅμοιο εἶναι τὸ φαινόμενο καὶ στὰ ἰδιωματικά ἢ ντοπιολαλήτῃα ποὺ ἀναφέρει ὁ Φιλήντας, σ. 75. Σὲ κάποιες ντοπιολαλιές φαίνεται πὼς πέφτει ὁ τελικός ἤχος ι, κί· ἔτσι λένε βαρελ (βερλί), παιν (πιανει), παιδαν (παιδάκι), τρέχ (=τρέχει), μὰ ἡ προφορὰ τῶν τελικῶν συμφῶνων δὲν ἀλλάζει, ὅπως

2) Πόσο δύσκολα κι' οι γραμματισμένοι οι ίδιοι έφαρ-
μάζουν τεχνητούς κανόνες το βλέπεις κι' από φράσεις καθώς
τ'ήνε θέλω. 'Επειδής γράφουμε τότε θέλω, ο περισσότε-
ρος κόσμος τώρα άρχισε να γράφει και τ'ήνε θέλω, έν και
στην όμιλία είναι πολύ πιο συνηθισμένο το τ'ή θέλω, που
δεν συντομότερο είναι και προτιμότερο.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

4) 'Ο Γιατίδης γράφει το άναφορικό που (καθώς και το πως) δίχως τόνο. Πολύ σωστά. Όταν μιιά φορά άλλαξαμε από το που και πώς, έκπρεπε να πηγαίναμε άμέσως στο ά-τονο που είναι το μόνο σωστό.

τήματα στὰ Σιολειά. Ἀμέσως ὁμως ἀναγκάζεται νὰ μολογήσῃ πῶς ἄλλες μερίδες τοῦ ἔθνους ἔλαμναν πολὺ βασιλικώτερα δωρήματα στὰ παιδευτικὰ κα-
ταστήματα. Ἐδίδξαν αὐτοὶ τοῦλάχιστο πόσο μερι-
μοσύνην γιὰ τὴν ἐθνικὴ τὴν παιδεία, μὴ νοιώθοντας
οἱ δύστυχοι πῶς οἱ βαρεῖοι κ' οἱ ἄψυχοι τόμοι ποῦ
βγάζανε τότες μετὰ τὴς καστοράδας δι' ὧνωναν νὰ χύ-
σουνε στὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἐκεῖνο ποῦ τῆς ἔλειπε.
Αὐτὰ ὁμως κατόπι. Τοὺς Φαναριώτες τώρα. Κ' ἐ-
πειθὴ ἄλλο ἰθὺνικὸ τους ἔργο δύσκολο νὰ βρεθῇ, μᾶς
κουβαλοῦνε πάλε τὸ αἰῶνιο τ' ἀγιοταφῆτικο ζήτη-
μα, καὶ σὲ κατὶ ἀψυχικὰν ποῦ μᾶς ἔκαμαν οἱ Δρα-
γοῦλχοι, καθὼς τὴ μεσιτεία ἐκείνη τοῦ Νικόλα τοῦ
Μαυρογιάν γιὰ τοὺς Φαριανούς, ὅταν ὁ Χαλῶν Πα-
σῆς γιὰ χατίρι του, ἀντὶς νὰ τοὺς ἐπαστράφῃ ὑπὲρ
ἀπὸ τὸ ἔλκειν τὸ κίνημα τοῦ 1770, τοὺς μᾶλλον
μονάχα γιὰ τὴν ἀπιστίαν τους στὴ Σουλτάνο, μάλι-
στα τοὺς χάρισε καὶ τεσσάρω χρόνω Χεράτοι ὁ με-
γαθυμὸς αὐτὸς ὁ Μάρκος Δυρῆλιος. Καὶ κατόπι, στὰ
1787, ὅταν κηρύχτηκε ἄλλος Ρούσικος πόλεμος, κ'
ὑποφιάστηκε πάλι ἡ Πόρτα τοὺς Φαριανούς, καὶ ἀ-
ποφάσισε νὰ τοὺς σκοπίσῃ στὴ Μικρασίαν καὶ στὰ
νησιά, ἄλλος Δραγομάνος τοῦ Στόλου, ὁ Χαντζερῆς,
μεσολάβησε καὶ τοὺς γλύτωσε μὲ μικρὴς τιμωρίες.